

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2021/22

Destinace (země, město): Itálie, Udine

Jméno, příjmení: Jana Sovová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Università degli Studi di Udine, Dipartimento di lingue e letterature, comunicazione, formazione e società

Češtinu lze na Univerzitě v Udine studovat v kombinaci s dalším cizím jazykem v rámci hlavního dvouoborového studia, popřípadě jako volitelný jazyk „C“. Studijní programy jsou zaměřeny buď na kulturní mediaci a překlad, nebo na filologii. Tříčlennou sekci bohemistiky vede profesorka Anna-Maria Perissutti; dále v ní působí externí vyučující literatury Gaia Seminara a výměnná lektorka vyslaná DZS. Interní lektorské místo s pracovní smlouvou na dobu neurčitou po odchodu kolegyně do penze definitivně zaniklo a univerzita nepočítá s jeho obnovením ani s uzavřením smlouvy na dobu určitou.

Pracovní úvazek lektora činí 7 dvouhodinovek týdně a konzultační hodiny podle potřeby. Za každou odučenou hodinu je třeba vyplnit online výkaz v italštině. Dále se lektor podílí na konání písemných i ústních zkoušek, pořádání kulturních akcí a prezentací při propagaci oboru apod.

Lektorát češtiny letos navštěvovalo celkem 11 studentů, z toho 8 v bakalářském a 3 v magisterském programu. Do 1. ročníku se zapsali tři posluchači. Dvě dívky se přišly podívat víceméně ze zvědavosti, kterou v nich vzbudila turistická návštěva Prahy. Jejich spolužák je majitel baru a dovozce českého piva z malých lokálních pivovarů – má tedy ryze praktickou motivaci. Přestože mají všichni češtinu jako jazyk „C“, chtějí ve studiu pokračovat i napřesrok, protože se prý v žádném z ostatních předmětů nesetkali s podobnou individuální

péčí a pestrostí ve výuce. To nás pochopitelně těší, ale zároveň bychom byli rádi, kdybychom měli studentů o něco víc. Klesající počty jsou poslední dobou setrvalý stav, který postihuje všechny jazyky bez rozdílu. Absolventky 2. ročníku patří k první „covidové“ generaci, která zažila distanční výuku hned od počátku studia. Právě díky nim a jejich předložskému spolužákovi jsem zjistila, že i na dálku lze ve výuce dosáhnout výborných výsledků. Je proto škoda, že nikdo z této talentované skupiny už z osobních nebo jiných důvodů nemá možnost ve studiu dál pokračovat. Ve 3. ročníku bakalářského a v obou ročnících magisterského studia byli studenti, kteří už strávili nějaký čas na studijních pobytech na českých univerzitách a vědí, že se češtinou chtějí zabývat v profesním životě. Jedna studentka 3. ročníku by si přála pokračovat v magisterském programu v České republice a zabývat se německy psanou literaturou na Moravě, zatímco její kolegyně, jejíž mateřštinou je chorvatština, má v úmyslu stát se profesionální překladatelkou. Posluchač magisterského studia ukrajinského původu zase cílí na uplatnění v mezinárodní logistice.

Co se týče používaných učebnic, pro cílovou úroveň A1/A2 v 1. ročníku vycházím ponejvíce z *Češtiny Express 1-3* L. Holé a P. Bořilové a pro cílovou úroveň B1 ve 2. ročníku z *Češtiny pro cizince* M. Boccou Kestřánkové a kol. Pro cílovou úroveň B2 a C1 ve 3. ročníku a výš si připravuji vlastní pracovní listy a prezentace na bázi autentických materiálů (literární a písňové texty, videoklipy na YouTube, hry a audioknihy na portálu Českého rozhlasu), obrazových koláží a videonahrávek. Jako doplňkový zdroj textů, poslechů a cvičení používám např. *Českou čítanku* I. Kořánové nebo komplet *Czech it Up!* vydaný FF UP v Olomouci.

Učebny v ulici Zanon, kde sídlí sekce bohemistiky, jsou vybaveny nástěnnými monitory s kabelem pro připojení vlastního tabletu nebo notebooku (ten se dá zapůjčit i od univerzity). V jedné učebně je interaktivní tabule a dataprojektor s promítacím plátnem na případné filmové večery. Lektoři cizích jazyků mají k dispozici velkou podkrovní místnost s pracovními stoly, tiskárnou (papír do ní poskytuje sekretariát Centro linguistico audiovisivo sídlící ve stejné budově), počítači a skříněmi na pomůcky do výuky. Od příštího roku k této místnosti přibude ještě jedna v přízemí.

Výuka sice proběhla v letošním akademickém roce prezenčně, ale studenti i učitelé měli po oba semestry povinnost nosit respirátor. Toto protiepidemické opatření nám zabránilo v natočení scének, které si studenti během roku sami napsali a které jsme chtěli umístit na YouTube jako výstup kreativní a zábavné mimovýukové aktivity. V pohostinských zařízeních, kam se dalo

chodit bez roušek, se sice kvůli špatným akustickým podmínkám natáčet nedalo, ale využili jsme jich alespoň k uskutečnění malého náhradního projektu s názvem „Ven z Udine po Udine“. Vybrali jsme si dvě restaurace s atypickou kuchyní (benátskou a českou) a v první fázi jsme společně přeložili italské jídelní a nápojové lístky do češtiny. Při návštěvě restaurace studenti kromě vlastní konzumace vyplňovali pracovní listy, které jsem jim připravila jako překvapení.

Před Vánoci jsem všem zprostředkovala ochutnávku vánočních perníčků vlastní výroby, zatímco při výuce genitivu dvě studentky doma upekly buchty podle českého receptu. Od velikonočních kulinárních aktivit jsme byli nuceni upustit, protože to opět odporovalo předpisům rektora. Na jaře se dva naši posluchači zúčastnili formou online překladatelské soutěže vyhlášené ÚJOP UK v rámci 7. ročníku Mezinárodní konference zahraničních studentů češtiny.

I letos studenti ocenili promítání českých celovečerních filmů a kratších filmových epizod v návaznosti na probíraná společensko-politická témata. Jasným favoritem byl film *Tajnosti* režisérky Alice Nellis, následovaly *Pelíšky* od Jana Hřebejka a epizoda *Vzorné chování* ze série *Mach a Šebestová*. Posluchači vyšších ročníků si zase zamilovali hlas Jana Wericha v audioknize *Osudy dobrého vojáka Švejka* nebo autorské čtení Bohumila Hrabala ze záznamu. Pro úplné začátečnický jsem začala vytvářet podpůrný audiovizuální materiál *Barevná čeština / Il ceco a colori*, jehož první dva díly jsou dostupné na YouTube (<https://www.youtube.com/channel/UCyEWIolCAR-12ISHe9PFycA>).

Pracovní podmínky lektorů jsou na Univerzitě v Udine velmi dobré a mezi kolegy i administrativním personálem panuje přátelská a vstřícná atmosféra. Univerzita sice neposkytuje ubytování ani na něj nepřispívá, ale ve srovnání s ostatními univerzitními městy je zde poměrně slušná nabídka cenově přijatelných bytů k pronájmu. Městské autobusy fungují v centru bez problémů, zatímco okrajové části města jsou pokryty spíš sporadicky a ve večerních nebo časně ranních hodinách je lepší na ně nespolehat.